मर्जः-अजः, भर्जः-अजः, बिमर्जिषुः-बिमर्श्वः-बिभ्रज्जिषुः-^बिभ्रक्षुः, विभिक्तः ; मर्ष्टेव्यम्-अष्टव्यम्, भर्जियतव्यम्-अज्ञयितव्यम्, बिभर्जिषितव्यम्-बिभिर्क्षितव्यम्-बिभ्रज्जिषितव्यम्-बिभ्रक्षितव्यम्, बरीभृज्जितव्यम् ;

भर्जनीयम्-अञ्जनीयम्, भर्जनीयम्-अञ्जनीयम्, बिभर्जिषणीयम्-बिभक्षणीयम्-बिअञ्जिषणीयम्-बिअक्षणीयम्, बरीभुञ्जनीयम् ;

²भार्यः- अद्गयः, भज्येम्-अज्ज्यम्, विभिज्ञिष्यम्-विभक्ष्यम्-विभ्रज्ञिष्यम्-विभक्ष्यम्, वरीभुज्ज्यम् ;

ईषद्भजः-दुभर्जः-सुभर्जः, ईषद्भजः-दुभजः-सुभजः ;

भुज्ज्यमानः, भज्यमानः-अज्ज्यमानः, बिभर्जिष्यमाणः-बिभर्क्षमाणः-बिभ्रज्जि-ष्यमाणः-बिभ्रक्ष्यमाणः, बरीभुज्ज्यमानः ;

भर्गः-अद्गः, भर्जः-अज्ञः, विभर्जिषः-विभक्षः-विभ्रत्जिषः-विभक्षः, वरीमृज्जः ; भष्टुम्-अष्टुम्, भर्जियतुम्-अज्ञियतुम्, विभर्जिषितुम्-विभक्षितुम्-विभ्रज्जिषितुम्-विभक्षितुम्, वरीभृज्जितुम् ;

भृष्टिः, भर्जना-अज्जना, विभर्जिषा-विभक्षी-विभ्रज्ञिषा-विभ्रक्षा, बरीभृज्जा ; भर्जनम्-अज्जनम्, भर्जनम्-अज्जनम्, विभर्जिषणम्-विभक्षणम्-विभ्रज्जिषणम्-विभ्रक्षणम्, बरीभृज्जनम् ;

भृष्ट्वा, भजियित्वा-श्रज्जयित्वा, विभर्जिषित्वा-विभर्क्षित्वा-विश्रज्जिषित्वा-विश्रक्षित्वा, वरीभृज्जित्वा ;

³ भुज्ज्य, प्रभर्ज्य-प्रभ्रज्ज्य, प्रविभर्जिष्य-प्रविभक्ष्य-प्रविभ्रज्जिष्य-प्रविभ्रक्ष्य,

- 1. यहन्तात् पचाद्यचि, 'यहोऽचि च' (2-4-74) इति यहो छिक, छका छप्ते स्थले स्थानिवत्त्वप्रतिषेधेन यङ्निमित्तकिहत्त्वानाश्रयणात् सम्प्रसारणादिकं न भवति । अर्थिशातुकपरत्वाभावात् रमागमरेफोपधानिष्टत्त्यादिकमिष न भवति । तेनात्र यथात्रास्त्रम्, अभ्यासे 'दीर्घोऽकितः' (7-4-83) इति दीर्घः। उत्तरखण्डे सकारस्य रचुत्वजरत्वे च भवत इति होयम् ।
- 2. धातो (स्य निष्ठायामनिट्रवेन, ण्यति, रोपधनिवृत्तिरमागमपक्षे, 'चजोः कु घिण्-ण्यतोः' (7-3-52) इति जकारस्य कुरवे भग्यंम् (ः) इति रूपम्। रमा-गमायभावपक्षे तु, 'पूर्वत्रासिद्धम्' (8-2-1) इति शास्त्रात् जरुत्वात् पूर्वं 'चजोः—' (7-3-52) इति कुरवे, पश्चात् सकारस्य जरुत्वेन दकारे च अद्ग्यम् (ः) इति रूपमिति वेयम्। एवमेव घञ्यपि रूपद्वयस्य निष्पत्तौ निदानं वेयम्।
- 3. ल्यपः स्थानिवत्त्वेन कित्त्वात् सम्प्रसारणे, सकारस्य इचुत्वे च रूपमेवम् ।
- A. 'आश्वास्याक्षः क्षणाल्लोकान् विश्वश्चारिव तेजसा । रुषा विश्वज्ञिषुप्रख्यं कृषि वाणैरवाकिरत् ॥' भः का. १. ३४.